

Н О В А Ц Р В Е Н К А
МАРКОВ ДАН 1941. ГОДИНЕ

На хиљаду деветој стотини,
четрдесет и првој години,
осмог маја у свитање зоре,
кад се листом окитише горе,
хитлеровске хортијеве трупе,
на сред села цјели народ купе.
Муњевито као удар грома,
истјераше из топлога дома,
и нејачи и старине сједе,
и старице изнемогле блједе.
Митраљези свуд по селу стоје,
а душмани све по реду броје,
кундацима у бубреге туку,
бију, ломе и за косе вуку.
Све спратише као стадо брава,
свак се пита јели ово јава,
ил је јава или санак клети,
ил дан судњи да ће се мријети.
Постројени и стари и млади,
боже мили шта се ово ради,
крај звоника што је богом дато,
отимају и паре и злато,
наредба је хортијева строга,
не плаше се ни вишњега бога.
У зло доба покрај тужног строја,
протјераше мила мајко моја,
предсједника Соколскога дома,
Рајић Петра небескога грома.
Крвник за њим, кундаком га бије,
а он му се узаинад смије,
кришом поглед пут звоника баци,
држите се солунски јунаци.
Жица стеже, руке му крваре,
догнаше га до Црвенке Старе,
на каналу, на средини моста,
ту му душа племенита оста,
прва жртва јуначкога лава,
нека му је и хвала и слава.

Мало затим чује се галама,
зла несрећа није увјек сама,
ухватише храброг српског тића,
Божидара Јова Батинића.
Потказа га од комшије слуга,
потказа га та потоња уштва,
да у башти родитељске куће,
сакри пушке стрељачкога друштва.
Нагнаше га те пушке откопа,
руке слабе, здравље оронуло,
нема наде све је потонуло,
а низ плећи крв се лије,
носи сандук муниције.

Под теретом кичма се савила,
црна туга над њим се надвила,
боже свети ко ће преживјети.
Преко пута вуку нека тјела,
крв облила одијела цјела,
претучени Милан и Илија,
и са њима цјела фамилија.

Радуновић Илија, племенита рода
нешће Слијепчевић Милана да ода,
да је пиштољ родитеља стара,
убацио на дно од бунара.
Њега с ћошка комшија одаде,
Бог му дао невољу и јаде.
Одаде га проклети Крњајац,
ошино га жестоки поганац.
Спуштаху их у бунар низ уже,
да извуку скривено оружје.

Телал виче а бубњеви јече,
крвник клети наредбу изрече,
да се покрет прави изненада,
а све пјешке пут Новог Сада.
Корбач звижди мила мајко моја,
изнемогли падају из строја,
мајско сунце упекло у очи,
од жеђи се не може да крочи.
Дјечји врисак у јарку крај пута,
мрски поглед хортијевца љута,
Пивка пала непомично лежи,
пас насрно и бијесно режи.

Мало даље дјевојчица пала,
у помоћ је мајку дозивала,
мајка Зорка похита да стигне,
малу Боску са пута да дигне.
Крвник коња на дјете тјераше,
коњ прескочи згазит је не шћаше.
Кожа пуца крв низ пете кваси,
болни јаук на каменој траси,
силник гони а живот те тјера,
снагу даје мржња, пркос, вјера.
Док колона стиже ближе града,
на домаку града Новог Сада,
ту је логор опасала жица,
и клонула изнемогла лица.

Храбри борци са Кајмакчалана,
сјетише се надљудскијех дана,
старост стиже и снагу избриса,
исти крвник поново кидиса,
Не прођоше ни тридесет љета
понови се историја клета.

Мало воде а оскудна храна,
ту осташе четрдесет дана,
дјецу, старце спопа болест клета,
многе узе с овога свијета,
многе узе не зна им се гроба,
зло вријеме потоње је доба,
побацаше мртве у јаруге,
а јаруге прекрише каљуге.

У цик зоре топлог јунског дана,
преживјеле од тешкијех рана,
душман прогна пут ријеке Саве,
у Србију да им смакне главе.

Србијанци не смакоше главе,
направише договоре праве,
оба мјеста Ушће и Стублине,
не дадоше народ да изгине,
већ распоред по кућама праве,
док смјестише и последње главе,
с њима дјеле задњу кору хљеба,
у невољи преживјети треба.

Рат потраја невоља допаде,
глад и болест Србију спопаде,
братска срца подјелише муке,
за чист образ и поштене руке,
нека знају сви народи скупа,
у невољи како се поступа.
Народ који историју има,
то је бисер међу народима,
ој Србијо ђе светиње стоје,
Поноси се што рађаш хероје.
И на крају порука нек буде,
да душмани не смију да суде,
сачувајмо ово наше братство,
то је српско највеће богатство,
нека памте покољења млада,
кад брат брату недаде да страда.

Угљеша Слијепчевић

Нова Црвенка, колонистичко мјесто изграђена после првог свјетског рата 1924. године.

Насељена солунским борцима, углавном босанцима и херцеговцима.

Мало мјесто али поносно на своју историју и традицију.

Ево како је стиховима из пјесме "Нова Црвенка" видио своје сеоце Угљеша Слијепчевић:

На брежуљку сеоце малено,
школско звонце једва да се чује,
плодно поље росом умивено,
на бандери чворац нешто кује.

Дом културе притисла самоћа,
звоник с крстом узвишено стоји,
испод њега солунац у бронзи,
давне битке са поносом броји.

Горостаси из битака славних,
сред равнице гнијездо савише,
потамњеше медаље, од заслуга давних,
уместо њих други ордења ставише.

У крај села Миркова Главица,
ту су кости солунских јунака,
а иза ње бескрајна равница,
дични понос младих потомака.

То сеоце, тај брежуљак меки,
ђе челичне почивају кости,
носим ја у срцу за вијек вијеки,
драги боже гријехе им опрости.

На Марков дан 1941. године фашистичке хортијеве трупе протјерале су из Нове Црвенке цјелокупно становништво и извршиле гнусне злочине.

Становници Нове Црвенке били су четири године у изјбеглиштву у Србији.

Како то тешко вријеме не би пало у заборав, неки догађаји овјековјечени су пјесмом "Марков дан 1941" коју је испјевао Угљеша Слијепчевић из Нове Црвенке а уз гусле је пјева народни гуслар Перо Вујовић из Куле, стихове говори Божидар Миљанић из Куле.

